

Nr 47.

Av herr **Johansson, Johan Bernhard, m. fl.**, om viss ändring i villkoren för lån från täckdikningslånefonden.

Täckdikningens stora betydelse för jordbruket — icke minst ur ekonomisk synpunkt — torde numera vara allmänt känd och erkänd.

Stora områden av vårt lands åkerjord, vilka äro i stort behov av effektiv torrläggning, äro emellertid ännu otäckdikade. De i ekonomiskt avseende allt mera svårartade förhållandena ha omöjliggjort för jordbruket att fullfölja täckdikningsarbetet i önskvärd omfattning.

För utförande av täckdikning kunna jordbrukare som bekant genom hushållningssällskapens förmedling erhålla lån från täckdikningslånefonden på villkor, som närmare anges i kungl. kungörelsen nr 332/1920 med viss ändring i kungörelsen nr 84/1930. I dessa kungörelser stadgas bl. a. att lån från täckdikningslånefonden äro ränte- och amorteringsfria under 2 år. Vid utgången av de därpå följande sju åren skall dels återbetalas en sjundedel av det ursprungliga lånebeloppet, dels ock gäldas ränta med fyra procent per år å oguldet kapitalbelopp.

Den räntefrihet under 2 år, som sålunda åtnjutes, infördes genom beslut av 1930 års riksdag.

Uti tre stycken vid föregående års riksdag väckta motioner I 196, II 289 och II 93 hemställdes i de 2 förstnämnda om fem års ränte- och amorteringsfrihet och i den senare om tre års ränte- och amorteringsfrihet samt amorteringstidens förlängning från sju till sjutton år.

Vid ärendets föredragning i andra kammaren segrade efter votering ett under debatten framställt yrkande att riksdagen måtte besluta sådan ändring i gällande bestämmelser för lån från täckdikningslånefonden att a) framdeles utlämnade lån skola vara ränte- och amorteringsfria de 3 första åren samt därefter amorteras under en tid av tio år; och b) redan beviljade lån må komma i åtnjutande av samma utsträckning av amorteringstiden, därest den för lånet ställda säkerheten befinnes tillfredsställande.

I första kammaren bifölls en av jordbruksutskottet gjord hemställan att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att utan hinder av gällande bestämmelser om lån från täckdikningslånefonden träffa anstalter för beredande av möjlighet för låntagare att på därom gjord ansökan och efter prövning av omständigheterna i det särskilda fallet erhålla *ett* års amorteringsfrihet och därmed även ett års förlängning av amorteringstiden.

Då kamrarna sålunda stannat vid olika beslut, upptogs ärendet ånyo till behandling i jordbruksutskottet, som nu hemställde, att riksdagen må, båda kamrarna med frånträdande av sina i ärendet fattade beslut, bemyndiga Kungl. Maj:t att utan hinder av gällande bestämmelser om lån från

täckdikningslånefonden träffa anstalter för beredande av möjlighet för låntagare att på därom gjord ansökan och efter prövning av omständigheterna i det särskilda fallet erhålla *två* års förlängning av lånetiden.

Den av jordbruksutskottet sålunda gjorda framställningen bifölls av båda kamrarna.

Utan att underskatta betydelsen av den hjälp, särskilt beträngda låntagare tack vare föregående riksdags beslut sålunda kunna erhålla vid fullgörande av sin betalningsskyldighet, nödgas vi dock framhålla, att den uppnådda förbättringen icke kan anses tillfredsställande, särskilt med hänsyn till den alltmera svårartade ekonomiska kris, som för närvarande synnerligen hårt trycker jordbruksnäringen.

Som ett bevis för riktigheten av denna uppfattning torde kunna åberopas det förhållandet, att täckdikningslånefonden under senare åren icke kommit till användning i den omfattning, som beräknats och som ur flera synpunkter kunnat anses önskvärd.

Vid bedömning av föreliggande fråga torde även i dessa arbetslöshetens tider böra observeras den omständigheten, att en utökad täckdikningsverksamhet, som säkerligen skulle bliva en följd om villkoren för erhållande av lån från täckdikningslånefonden förbättrades, skapar vidgade möjligheter till arbetsförtjänst för grupper av arbetare, som nu i försörjningshänseende äro bland de allra sämst lottade.

Då en täckdikning väl utförd kan beräknas fungera under flera årtionden, bör enligt vår mening en utsträckning av återbetalningstiden till 15 år med tre års ränte- och amorteringsfrihet, vara väl motiverad.

På grund av nu rådande ekonomiska förhållanden vore önskvärt, att även redan beviljade lån må kunna komma i åtnjutande av samma utsträckning av amorteringstiden.

På grund av ovan anförda skäl hemställa vi,

att riksdagen må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om sådan ändring i gällande villkor för lån från täckdikningslånefonden att statslån från fonden må under tre år från lyftningsdagen innehavas räntefritt och utan amortering, varefter ränta må utgå med 4 procent jämte kapitalåterbetalning med en tolfedel årligen, samt att redan beviljade lån må komma i åtnjutande av samma utsträckning av amorteringstiden, därest den för lånen ställda säkerheten befinnes tillfredsställande.

Stockholm den 21 januari 1933.

J. B. Johansson.

M. Svensson.

Carl Bengtsson.